

Als u als (ex-)ondernemer problematische schulden heeft

Informatie over de Wsnp voor (ex-)ondernemers

Inhoudsopgave

Problematische schulden... herkenbaar? _____	3
Wat is de Wsnp? _____	4
Hoe komt u in de Wsnp? _____	6
Wat doet de Wsnp-bewindvoerder? _____	7
Wat moet u doen (en niet doen!) in de Wsnp? _____	8
Na de Wsnp: eindstreep of niet? _____	9
Uitleg woorden _____	10

In de tekst zijn enkele woorden **groen** gekleurd.
Deze woorden leggen we uit op pagina 10.

Wilt u meer weten over de Wsnp en schulden regelen?

De helpdesk van Bureau Wsnp (voor vragen over de Wsnp) is iedere werkdag bereikbaar.

088 - 787 19 10

U kunt ook e-mailen:
infowsnp@rvr.org

www.rechtwijzer.nl/schulden

Problematische schulden... herkenbaar?

Freek is ondernemer. Hij repareert auto's in zijn garage. Het laatste jaar heeft hij steeds minder opdrachten. De huur van de garage kan hij vaak niet meer betalen. De groothandel wil geen banden meer leveren. De openstaande rekening moet eerst worden betaald. Freek kan zijn eigen salaris niet meer betalen. Ook privé raakt hij steeds verder achter met betalen. Freek ziet door de bomen het bos niet meer. Hoe moet hij ooit zijn schulden aflossen en zijn bedrijf weer gezond krijgen?

Herkent u dit? Dit soort financiële problemen noemen we '**problematische schulden**'. Wanneer een (ex-)ondernemer er zelf niet meer uitkomt kan hij **schuldhulpverlening** aanvragen. Als dit mislukt kan de (ex-)ondernemer het **faillissement** aanvragen. Maar er is nog een oplossing: de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). We noemen dit ook wel 'wettelijke schuldsanering'. Het grote voordeel: de wettelijke schuldsanering geeft u op termijn de mogelijkheid om met een **schone lei** te beginnen. In deze brochure leest u wat de wettelijke schuldsanering is en of u ervoor in aanmerking komt.

Wat is de Wsnp?

Eerst de gemeente

Als een (ex-)ondernemer problematische schulden heeft, meldt hij zich eerst bij de gemeente. De gemeente biedt twee opties, die ook samen aangeboden kunnen worden:

1. Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
2. Schuldhulpverlening

Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen

Soms kunnen ondernemers gebruik maken van een kredietaanvraag in het kader van het **Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ)**. De gemeente geeft dan een externe deskundige de opdracht om de levensvatbaarheid van uw onderneming te onderzoeken. Is uw onderneming, afgezien van de huidige schulden, gezond? Dan kunt u een lening of tijdelijke uitkering krijgen. Die is bedoeld om orde op zaken te stellen en de financiële situatie van uw bedrijf te verbeteren. Een Bbz-krediet kan bijvoorbeeld ook deels gebruikt worden om schuldhulpverlening mee te financieren.

Schuldhulpverlening

Met een BBZ-krediet kan een gemeentelijke schuldhulpverlener voor u proberen uw schulden te saneren. Komt u hiervoor niet in aanmerking, dan kan een schuldhulpverlener soms een sanering op basis van uw spaarcapaciteit aanbieden. Als uw financiële probleem erg dringend is kan een schuldhulpverlener u vaak ook helpen. Er zijn met veel schuldeisers landelijke of regionale afspraken gemaakt. Er kan ook een **moratorium** of een **voorlopige voorziening** worden aangevraagd.

De Wsnp aanvragen

Als een schuldhulpverleningstraject niet lukt, ook niet door middel van een **dwangakkoord**, biedt de Wsnp misschien een oplossing. Wie toegelaten wil worden tot de Wsnp, stuurt een verzoek met verklaring naar de rechtbank.

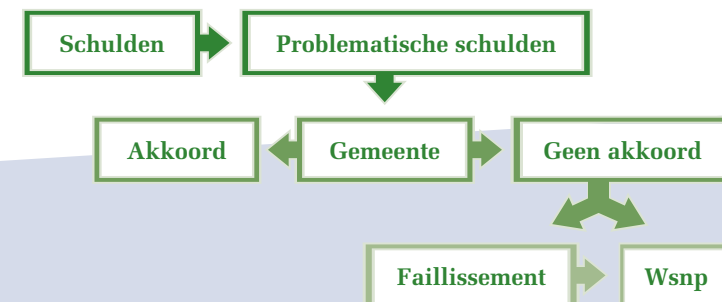
Deze verklaring, afgegeven door de gemeente of een daartoe aangewezen organisatie, toont aan dat een minnelijke schuldregeling niet mogelijk is. U moet documenten meesturen met uw verzoek, onder andere financiële gegevens van de afgelopen drie jaar. Uw financiële administratie moet dus op orde zijn. De schuldhulpverlener kan u helpen met het verzoek. Als de rechter u toelaat, komt u terecht in het **wettelijk schuldsaneringstraject (de Wsnp)**.

Faillissement

Ook als een schuldeiser uw faillissement aanvraagt, kunt u in aanmerking komen voor de Wsnp. U krijgt na zo'n aanvraag automatisch een brief van de rechtbank. Hierin staat hoe u kunt aangeven dat u liever gebruik wilt maken van de Wsnp. Het is van belang om dat binnen de genoemde termijn van die brief te doen. De behandeling van de faillissementsaanvraag wordt dan uitgesteld. Dient u geen Wsnp-verzoek in en wordt het faillissement uitgesproken? Dan zijn de mogelijkheden om het faillissement om te laten zetten in een Wsnp op een later tijdstip beperkter. Dient u wel een verzoek in, dan bekijkt de rechter of u voor toelating in aanmerking komt. Heeft u uw eigen faillissement aangevraagd? Dan zijn er ook mogelijkheden om dat faillissement alsnog om te zetten in een wettelijke schuldsanering. Bespreek deze mogelijkheid met uw **curator** of Bureau Wsnp.

Schone lei

Het Wsnp-traject duurt in beginsel 18 maanden, maar de rechtbank of rechter-commissaris kan beslissen dat die termijn korter of langer wordt. Houdt u zich aan alle verplichtingen? Dan krijgt u na afloop van de voor u vastgestelde termijn een schone lei. Dit betekent dat de schuldeisers de restschuld niet meer kunnen opeisen. De schulden die nog openstaan, hoeft u dan dus niet meer te betalen.

Hoe komt u in de Wsnp?

Als u de Wsnp in wilt, stuurt u een verzoek aan de rechtbank. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtwijzer.nl/schulden. U wordt alleen toegelaten als uw schulden problematisch zijn, en u uw financiële problemen niet meer zelf kunt oplossen.

Verder controleert de rechter of:

- een schuldhulpverlener heeft onderzocht of een **minnelijke schuldregeling** mogelijk was;
- de schulden niet zijn ontstaan door fraude, een misdrijf of onverantwoord gedrag;
- u niet al in de Wsnp zit;
- een eventueel eerder Wsnp-traject met of zonder schone lei is geëindigd en waarom;
- u bereid en in staat bent zich te houden aan de verplichtingen van de wet;
- u zich tijdens de Wsnp maximaal wilt inspannen om de schuldeisers terug te betalen.

Wat doet de Wsnp-bewindvoerder?

Laat de rechter u toe tot de Wsnp? Dan benoemt hij uw **Wsnp-bewindvoerder**. De Wsnp-bewindvoerder controleert of u zich aan uw verplichtingen houdt. Hij houdt de rechtbank op de hoogte van de voortgang van uw traject. De Wsnp-bewindvoerder heeft contact met de schuldeisers en beheert de **boedelrekening**.

Beëindiging onderneming

Soms kunt u uw onderneming onder toezicht van de Wsnp-bewindvoerder voortzetten. Daarvoor heeft u toestemming van de rechter-commissaris nodig. Die toestemming wordt niet vaak gegeven en hangt vooral af van uw perspectief op inkomen en de risico's. Voor zzp'ers is een handreiking opgesteld. Voldoet u aan de eisen van deze handreiking, dan mag u de onderneming voortzetten. Deze handreiking vindt u op www.rechtwijzer.nl/schulden. Meestal wordt uw onderneming beëindigd als u toegelaten wordt tot de Wsnp. Waardevolle bedrijfs-eigendommen worden verkocht door de Wsnp-bewindvoerder. De opbrengst wordt gebruikt om schulden af te lossen.

Vaste lasten

Uw Wsnp-bewindvoerder berekent welk bedrag u maandelijks mag houden om uw vaste lasten en levensonderhoud te betalen (huur, water, energie, verzekeringen, boodschappen en abonnementen). Dit heet het '**vrij te laten bedrag**'. Uw inkomsten boven het vrij te laten bedrag stort u op een rekening die voor u wordt geopend. Dat is de **boedelrekening**. Het bedrag op de boedelrekening is bedoeld om schuldeisers en het Wsnp traject (waaronder de vergoeding van de Wsnp-bewindvoerder) te betalen.

Geen hulpverlener

De Wsnp-bewindvoerder is geen hulpverlener. Heeft u hulp of begeleiding nodig om de oorzaken van uw schulden aan te pakken? De Wsnp-bewindvoerder kan u doorverwijzen naar een geschikte hulpverlener.

Wat moet u doen (en niet doen!) in de Wsnp?

In beginsel duurt een Wsnp-traject 18 maanden. In deze periode heeft u een aantal verplichtingen. Houdt u zich daar niet aan? Dan zet de rechter de schuldsaneringsregeling stop. In dat geval kunnen de schuldeisers hun schuld meteen weer opeisen.

Sparen voor schuldeisers

Tijdens de Wsnp dient u zich maximaal in te spannen om zoveel mogelijk te sparen voor uw schuldeisers. De Wsnp-bewindvoerder berekent daarvoor uw vrij te laten bedrag. Uw inkomen boven het vrij te laten bedrag spaart u maandelijks op de boedelrekening.

Geen nieuwe schulden

U mag tijdens de schuldsanering geen nieuwe schulden maken. Ook mag u niet rood staan op uw bankrekening of een achterstand oplopen in de maandelijkse storting op de boedelrekening.

Werken of solliciteren

Wie een betaalde baan heeft, moet zijn best doen om dat werk te behouden. Heeft u geen werk, dan bent u verplicht te solliciteren. U moet fulltime werken (of er alles aan doen om een fulltime baan te vinden). De Wsnp-bewindvoerder wil bewijzen zien van uw sollicitaties. Alleen als u bijvoorbeeld door ziekte niet of niet volledig kunt werken, kan de sollicitatieplicht geheel of gedeeltelijk vervallen. De rechter-commissaris beslist hierover.

Informereren

Als er iets verandert in uw situatie, moet u dat melden aan de Wsnp-bewindvoerder. Als u bijvoorbeeld wilt gaan samenwonen, gaat scheiden of een erfenis ontvangt. Vaak heeft u ook toestemming nodig, als u wilt verhuizen bijvoorbeeld. Informeer uw Wsnp-bewindvoerder dus op tijd.

Uw plichten in de Wsnp:

- sparen voor schuldeisers;
- geen nieuwe schulden;
- fulltime werken of solliciteren (tenzij ontheffing);
- veranderingen in uw situatie melden aan de Wsnp-bewindvoerder.

Na de Wsnp: eindstreep of niet?

Schone lei

Wie zich aan de regels houdt, krijgt van de rechter een schone lei. Dit betekent dat de schuldeisers hun resterende vordering niet meer kunnen opeisen. Met het gespaarde bedrag op de boedelrekening betaalt u de kosten van de Wsnp. De rest gaat naar de schuldeisers. Als achteraf blijkt dat u zich niet aan de regels heeft gehouden, kan de rechter in uitzonderlijke gevallen de schone lei intrekken. Dan moet u alsnog alle schulden aflossen.

Alles aflossen

Het kan zijn dat u naast de kosten van het Wsnp traject al voldoende heeft gespaard om alle schulden terug te betalen. Als dat zo is, zet de rechter het traject stop. Dat kan dus ook eerder zijn dan na 18 maanden.

Akkoord

Als u financiële steun kunt krijgen van een derde partij (bijvoorbeeld uw werkgever of een familielid) kunt u uw schuldeisers een akkoord aanbieden. Soms stemmen ze hiermee in. Als de rechter dat akkoord goedkeurt, zet hij het Wsnp-traject stop. Dan voert u het akkoord verder uit.

Tussentijds stopzetten

Houdt u zich niet aan de verplichtingen? Dan kan de rechter de wettelijke schuldsanering tussentijds stopzetten. Het bedrag dat u tot die tijd gespaard heeft, gaat naar de Wsnp-bewindvoerder en de schuldeisers. Op dat moment kunnen de schuldeisers de resterende schulden weer opeisen, soms ook door **beslag te leggen** op uw loon, uitkering of spullen.

Meer weten?

- www.rechtwijzer.nl/schulden
- www.rechtspraak.nl/onderwerpen/schulden
- www.kvk.nl (Kamer van Koophandel)
- www.0800-8115.nl (Hulp bij geldzorgen)
- www.nibud.nl

Uitleg woorden

Beslag leggen: een maatregel waarbij met toestemming van de rechter een voorwerp of een recht wordt afgenomen om daarmee een schuld af te betalen. Bijvoorbeeld een auto of het recht op vakantiegeld.

Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ): De mogelijkheid om als ondernemer een lening of tijdelijke uitkering van de gemeente te ontvangen. Deze lening is bedoeld om orde op zaken te stellen en de financiële situatie van uw bedrijf te verbeteren.

BBZ-krediet: een lening of tijdelijke uitkering van de gemeente, bedoeld om orde op zaken te stellen en de financiële situatie van uw bedrijf te verbeteren.

Wsnp-bewindvoerder: iemand die namens de rechtbank controleert of u uw verplichtingen in de Wsnp nakomt.

Boedelrekening: bankrekening waarop u maandelijks al het geld stort dat boven het vrij te laten bedrag (het geld dat u mag uitgeven aan vaste lasten en levensonderhoud) uitkomt. De Wsnp-bewindvoerder beheert de boedelrekening.

Curator: iemand die wordt aangewezen door de rechtbank als controleur over een faillissement.

Dwangakkoord: Als de rechter het onredelijk vindt dat schuldeisers geweigerd hebben om mee te werken aan de minnelijke schuldregeling kan hij ze verplichten om mee te werken. Dit moet worden aangevraagd door de schuldhulpverlener, een advocaat of door een daartoe bevoegde Wsnp-bewindvoerder.

Faillissement: een vorm van algeheel beslag op het vermogen van een failliet persoon of onderneming ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers.

Minnelijke schuldregeling: poging van de schuldhulpverlening een akkoord te bereiken met de schuldeisers.

Problematische schulden: schulden die u niet meer zonder hulp en binnen een redelijke termijn kunt aflossen.

Schone lei: besluit van de rechter dat u zich aan de verplichtingen van de Wsnp hebt gehouden. De schuldeisers kunnen niet-betaalde schulden niet meer opeisen.

Schuldeisers: mensen of organisaties bij wie u een schuld heeft.

Schuldhulpverlening: hulp van een schuldhulpverlener bij het treffen van een minnelijke schuldregeling met de schuldeisers.

Wettelijke schuldsaneringsregeling (de Wsnp): een oplossing voor uw problematische schulden waarbij u in een periode van (meestal) 18 maanden probeert een zo groot mogelijk deel van deze schulden af te lossen. Een Wsnp-bewindvoerder controleert of u zich aan uw plichten houdt. Zo ja, dan kunnen de schuldeisers daarna de niet-betaalde schulden niet meer opeisen.

Vrij te laten bedrag (het vtlb): het bedrag dat u mag besteden om uw vaste lasten en levensonderhoud te betalen zoals huur, water, energie, verzekeringen, boodschappen en abonnementen.

Colofon

Uitgave van Raad voor Rechtsbijstand
December 2023